

Periodieke terugkoppeling actieve monitoring

Woord vooraf

Deze notitie geeft een verantwoording van de actieve monitoring uitgevoerd door het wolvenmeldpunt voor BIJ12 en de provincies. De actieve monitoring bestaat uit actief sporenonderzoek en actief wildcameraonderzoek.

Wildcamera's uit actieve monitoring en wildcamera's uit passieve monitoring

In de meeste territoria wordt naast de camera's vanuit de actieve monitoring van het Wolvenmeldpunt ook gebruik gemaakt van camera's van derden (particulieren, terreinbeherende organisaties). Beelden van wolf op deze camera's worden gemeld bij het Wolvenmeldpunt, als passieve monitoring. Op deze camera's zit geen actieve sturing vanuit het Meldpunt. De camera's worden genoemd om een beeld te geven hoeveel beeld er uit het veld gehaald kan worden en soms door dezelfde vrijwilligers worden geplaatst die ook de camera's van het Meldpunt beheren. Het gebruik van deze "overige" camera's heeft geen invloed op het aantal camera's dat beschikbaar is vanuit het Meldpunt maar zijn aanvullend. De camera's vanuit het Meldpunt zijn voldoende om te voldoen aan de doelstellingen vanuit het Monitoringsplan. De inzet van deze overige camera's wordt in de tekst separaat genoemd van de camera's beschikbaar vanuit het Meldpunt.

Afkortingen:

ProCo: provinciale coördinator

TeCo: Territorium coördinator

Gebieden:

- 1. De Groote Heide**
- 2. Zuidwest-Brabant**

Periode terugkoppeling: 1 augustus 2023 t/m 15 oktober 2023.

De Groote Heide

Sinds 9 juli 2023 is er geen activiteit meer vernomen van de wolf in dit territorium. Op 9 november is daarom de actieve monitoring in de 'slaapstand' gebracht. Dit betekent dat er geen sturing meer plaatsvindt op sporenonderzoek in dit gebied, maar dat er wel camera's en een territorium coördinator aanwezig is, om de actieve monitoring makkelijk te herstarten als zich opnieuw een wolf vestigt in het gebied

Afbakening gebied

Het territorium in Zuidoost-Brabant ligt tussen Eindhoven, Leenderheide, Mierlo, Nierop, Someren, Nederweert-Weert, Budel, Valkenswaard-Leenderheide, Valkenhorst en Waalre. Dit territorium was relatief groot met een omvang van 400 km².

Uitvoering

- Actieve monitoring sinds/tot: 1 december 2020 (met een pauze van 1 mei - 1 juli 2022) tot 9 november 2023
- Territoriumcoördinator: 5.1.2.e
- Vrijwilligers: 10
- Aantal camera's beschikbaar: 10

De monitoring wordt uitgevoerd door vrijwilligers, onder leiding van de territorium coördinator, ondersteund door de landelijke coördinator actieve monitoring. Hierbij wordt onderstaande werkwijze gevolgd op basis van het Monitoringplan Wolf om daarmee te voldoen aan de monitoringsdoelen, waarmee naar verwachting voldoende waarnemingen worden gedaan om het aanwezige territorium van wolven goed in kaart te brengen. Camera's worden ingezet om paarvorming, reproductie en minimale roedelgrootte aan te tonen. Door middel van DNA uit drollen worden de verschillende individuen in een territorium bepaald en de roedelgrootte en afbakening van de randen van het territorium.

Camera's: De 10 camera's werden regelmatig verplaatst om de gevestigde wolf op camera te krijgen. Dit blijkt een grote uitdaging.

Sporen en drollen: Er is flink gezocht in het relatief grote territorium, maar er zijn geen drollen gevonden.

Recente ontwikkelingen/ overig

Wolf GW1625 is de afgelopen periode van 3 maanden niet aangetoond met camerabeelden, drollen of DNA analyse van prooidieren. Hierdoor is er besloten dat het territorium op slaapstand gaat.

Gevoeligheden en uitdagingen

Een uitdaging in dit territorium is de grootte en de versnipperde ligging van groengebieden/rustgebieden met veel particuliere terreinen die ook geschikt zijn voor wolf. Hierdoor is het lastig gericht te zoeken naar sporen en uitwerpselen en zijn er geen vaste looproutes.

Zuidwest-Brabant

In Vlaanderen, nabij de grens met Zuidwest-Brabant is vanaf 13 april 2023 een wolvin aanwezig (GW3449f). De wolf GW1954m was in die regio aangetoond van medio december 2021 tot 18 maart 2022. Op 12 december 2022 is het territorium in slaapstand gebracht omdat de wolf niet meer aanwezig was. De wolvin die nu tot op de grens in Vlaanderen aanwezig is, maakt mogelijk ook gebruik van Nederlands grondgebied. Daarom is vanaf 19 oktober 2023 het territorium uit slaapstand gebracht en de actieve monitoring weer opgestart, omdat de wolvin GW3449f langer dan een half jaar aanwezig is in het gebied.

Afbakening gebied

Het territorium in West-Brabant is 5.1.2.g

Uitvoering

- Actieve monitoring: oktober 2023
- Territoriumcoördinator: 5.1.2.e
- Vrijwilligers: wordt nader bepaald
- Aantal camera's beschikbaar: 10

De monitoring wordt uitgevoerd door vrijwilligers, onder leiding van de territorium coördinator, ondersteund door de landelijke coördinator actieve monitoring. Hierbij wordt onderstaande werkwijze gevolgd op basis van het Monitoringplan Wolf om daarmee te voldoen aan de monitoringsdoelen, waarmee naar verwachting voldoende waarnemingen worden gedaan om het aanwezige territorium van wolven goed in kaart te brengen. Camera's worden ingezet om paarvorming, reproductie en minimale roedelgrootte aan te tonen. Door middel van DNA uit drollen worden de verschillende individuen in een territorium bepaald en de roedelgrootte en afbakening van de randen van het territorium.

Camera's: Er worden 10 camera's op Nederlands grond ingezet om de aanwezigheid van de wolf te bevestigen en de randen van het territorium te onderzoeken. Vanuit andere monitoringsonderzoeken hangen er veel camera's in het gebied. Er is afgesproken dat als er een wolf wordt gevonden op beeld, deze doorgegeven wordt op het meldpunt. Dit geldt als passieve monitoring.

Sporen en drollen: Sporen en drollen worden gezocht op locaties waarvan er wordt verwacht dat de wolf er vaker langs komt, omdat er weinig andere mogelijkheden zijn. Voorbeelden hiervan zijn flessenhals locaties: locaties waar wolven door een 'trechter' moeten om van locatie A naar locatie B te komen. Er wordt op de paden gezocht naar sporen en drollen.

Recente ontwikkelingen

Momenteel zijn er alleen nog waarnemingen aan de Vlaamse kant geweest. Er worden contacten gelegd met mensen uit Vlaanderen zodat de actieve monitoring goed afgestemd is.

Er hangen ook veel camera's voor andere doeleinden in de gebieden. Het is belangrijk om goed te overleggen waar er camera's voor de actieve monitoring opgehangen worden.

Gevoeligheden en uitdagingen

Na de herstart is de eerste uitdaging om het territorium goed in kaart te brengen. Het gehele gebied bestaat uit meerdere versnipperde groen- en rustgebieden, waardoor het een uitdaging kan zijn om de camera's op te hangen op plekken met een hoge trefkans.